

Cadruł fizico-geografic

Publicat la: 11 iunie 2019

Orașul Dărmănești, cu satele apartinătoare Plopu și Lapos și localitatea componentă Salatruc este situată la extremitatea vestică a

judetului învecinându-se cu județele Harghita și Covasna. Orașul s-a dezvoltat pe Valea Uzului până la confluența cu râul Trotus, al cărui afluent este. Teritoriul administrativ este traversat în partea estică de la sud la nord de drumul național DN 12A Onesti – Ciceu și de la est la vest de drumul județean DJ 123 ce face legătura cu județul Harghita.

În partea nordică limita administrativă cu orașul Comanesti este delimitată în mare parte de bazinul hidrografic al paraului Lapoș. Limita administrativă cu orașul Comanesti se extinde spre est traversând râul Trotus și urcând pe culmile munților Berzunti. La est urmărind formele de relief a culmilor domoale ale munților Berzunti limita administrativă se învecinează cu

localitatea Poduri.

Orasul Darmanesti face parte din lantul industrial dezvoltat pe valea raului Trotus, unitatea nordica. Relatia strinsa intre aceste doua unitati: nordica (Moinesti, Comanesti, Darmanesti) si sudica (Tirgu Ocna, Onesti) a creat conexiuni care au pus problema fuzionarii unora dintre ele.

Suprafata teritoriului administrativ este de 27192,62 ha.

Localitatea Darmanesti este membru fondator al **GAL Valea Muntelui**, care este constituit din 8 unități administrativ-teritoriale situate în partea de N-V a județului Bacău, în zona montană si de deal si în bazinul râului Trotus.

Prin acest ținut trece pasul Ghimes – Palanca, calea ferată de legătură între Transilvania si Moldova. Spre vest, unde se învecinează cu județele Harghita si Covasna, hotarul urmăreste în general cumpăna de ape dintre bazinul hidrografic al Trotusului, iar spre nord, se învecinează cu județul Neamț. **Suprafață GAL:** 140.380, 57 ha (1.403,80 km²)

Relieful

Localitatea prezintă caracteristicile unei asezari de deal, destul de accidentata dominată de o zonă de munte in partea vestica a teritoriului administrativ care face parte din marea unitate a Carpatilor Orientali, subunitatea muntilor Trotus – Oituz si a depresiunii Darmanesti reprezentand o subunitate geomorfologica bine individualizata. Zona este dominata de muntii Nemira si Ciucului. Relieful orasului Darmanesti este dispus in

amfiteatru coborand in trepte dinspre rama montană inconjuratoare catre albiile raului Trotus si a paraului Uz. Dupa rama montana formata din culmile Nemirei, Farcului, Ciucului si Laposului urmează, platformele mijlocie si inferioara create prin eroziune. Platforma mijlocie este reprezentata de plaiul Rugetului, Focul lui Ivan – 745 m, Dealul Mare – 750m, Obcina Salatrucului – 775m altitudine. Platforma inferioara este reprezentata de Dealul Maguriceii -526m, Deluceanu – 525m, Caraboaia – 561m, Laposului si Berzuntului. Ambele platforme, acoperite in trecut cu paduri masive, fac trecerea de la formatiunile muntoase care inconjoară Bazinul Darmanestilor la cele trei terase create de-a lungul Trotusului si Uzului cu expunere sudică ce au favorizat infiintarea primelor salase si organizarea primelor asezari omenesti. Ultimele trei terase create de Uz si Trotus sunt individualizate si descrise de profesorul N.N. Lupu de la Universitatea din Iasi in anul 1932. Terasa superioara, cu inaltimea intre 80 și 110 m altitudine deasupra albiei Trotusului, este reprezentata de Dealul Runcului, Ciungi, Măguricea, Caraboaia si Dealul Mare. Terasa mijlocie, intre 50-80 m altitudine deasupra Troțușului, sunt reprezentate de Lapos, Măguricea, Caraboaia si Osoiul. Terasa inferioara, care se găsește intre 5-20 m altitudine si este reprezentata de lunci la 5-6 m fata de talvegul Trotusului si Uzului sunt cele mai favorabile asezărilor omenesti.

Clima

Zona studiată se incadrează intr-un climat continental, caracterizat prin ierni lungi aspre

cu precipitații bogate. Prezența pădurii în această zonă întreține constant o atmosferă foarte umedă. Temperatura absolută a aerului nu coboară sub -26 grade C, iar temperatura medie a lunii iulie este cuprinsă între 10 grade C – 18 grade C. O serie de aspecte fenologice, unele aprecieri de pe urma observațiilor de teren, profilele microclimatice și analizele elementelor geografico – fizice, temperatura medie termică de +5°C – +7°C relevă că teritoriul studiat are un climat temperat continental.

Depresiunea Darmănești și valea largă a Trotusului cu frecvente inversiuni de temperatură imprimă o notă deosebită în climatul montan. Clima în depresiune a fost conditionată de peisajul geografic, de dispunerea reliefului în trepte, și terase, cu deschidere spre sud și sud-estul bazinului. În prezent, mai este influențată și de apariția barajului și a Lacului Poiana Uzului pe o suprafață de 400 ha. Depresiunea Darmănești are un climat temperat continental, de adăpost, care se manifestă prin temperaturi de -5 până la +4 grade Celsius și prin valoarea scăzută a precipitațiilor, 150-200 mm, ca urmare a maselor de aer ce coboară spre depresiune. În general, bazinul Darmănești este caracterizat prin ierni blande și toamne lungi, fapt ce explică prezența viței-de-vie până la altitudinea de 350-450 m față de nivelul mării. Vanturile mai des simțite în depresiune sunt brizele de munte, vanturile de vest și crivatul din est, mai ales iarna. Dacă anual cantitatea scăzută de precipitații în depresiuni este de 150-200 mm/an, cantitatea medie este de 700-800 mm/an.

Resurse naturale

Orasul Dărmănești are un potential important in ceea ce priveste energia eoliana – o sursă de energie regenerabilă generată din puterea vântului. În contextul actual, caracterizat de creșterea alarmantă a poluării cauzate de producerea energiei din arderea combustibililor fosili, devine din ce în ce mai importantă reducerea dependenței de acești combustibili. Energia eoliană s-a dovedit deja a fi o soluție foarte bună la problema energetică globală. Energia turbinelor eoliene face parte, alături de energia solara, a apelor curgătoare, cea rezultată în urma proceselor biologice și a caldurii geotermale dintre energiile regenerabile, posibil de captat și utilizat în scopuri casnice și industriale. Caracterul regenerabil al acestor surse de energie provine din faptul că sursele acestor energii sunt regenerabile, spre deosebire de carbuni, spre exemplu, limitați ca zăcăminte. Energia turbinelor eoliene s-a dovedit deja a fi o soluție foarte bună la problema energetică globală. Utilizarea resurselor regenerabile se adresează nu numai producerii de energie, dar, prin modul particular de generare, reformulează și modelul de dezvoltare, prin descentralizarea surselor. Energia turbinelor eoliene în special este printre formele de energie regenerabilă care se pretează aplicațiilor la scară redusă.

Avantajele utilizării energiei eoliene:

- nu se produc deșeuri. Producerea de energie eoliană nu implică producerea nici unui fel de deșeuri.

- costuri reduse pe unitate de energie produsă. Astfel se prezintă pe teritoriul României situația

vanturilor si zonele cu potential eolian

Flora

Orasul Darmanesti se situează in zona de contact in zona de silvostepa. Relieful și clima regiunii permit dezvoltarea unei vegetatii de tip montan alcătuită din păduri, pășuni si fânețe, pădurile ocupând cea mai mare suprafată 22128,81 ha (81,37%) din toata suprafata administrativă – 27.192,62 Ha.

Vegetația lemnoasă este alcătuita din paduri de foioase si conifere, iar cea ierboasa este reprezentată de pajisti. Ca plante protejate amintim Laleaua pestriță (*Pritilaria meleagria*) pe Valea Uzului și Angelica (*Angalicha archongalica*) pe muntele Nemira. Pe teritoriul orașului Darmănesti vegetația este diversă. Formatiunile vegetale din localitate sunt dispuse etajat începând de la talvegul văilor principale ale Trotușului si Uzului până la culmile Nemirei.

Poziția cea mai joasă din bazin o oferă vegetatia luncilor Trotușului și Uzului, până la 4-5 m altitudine față de talvegul apelor curgatoare. Vegetatia de luncă este compusa din arini, salcii și pasuni cu ierburi diferite care se mentin verzi din aprilie până în noiembrie, chiar si in vremurile secetoase si se reface foarte repede după inundatii. Următorul etaj de vegetație este vegetatia agricolă, situată pe terasele pina la 20 m fata de nivelul Trotușului. Majoritatea suprafetelor sunt semanate cu porumb, cartofi, fasole, sfecla furajeră, intercalate de parcele semanate cu lucernă si trifoi, livezi, vii si fânețe naturale.

Etajul următor este ocupat de fânețe naturale și pasuni intercalate cu livezi, cu tufisuri de alun, arini și copaci răzleți de carpeni, stejar, mesteacan.

Următorul etaj este ocupat de păduri care se întind pe 82,0% din suprafața totală a teritoriului administrativ al orașului Darmanesti.

În etajul inferior al pădurilor, care ocupă terenurile de peste 650 m altitudine față de nivelul mării, predomină stejarul, gorunul, carpenul, mesteacanul și fagul. Pe etajul imediat superior predomină fagul și bradul, continuând pe etajul următor bradul și între 900 m și 1300 m altitudine domină molidul, iar pe crestele muntelui domina pasunile.

Fauna

Fauna cea mai bogată și mai diversă din Darmanesti aparține pădurilor care ocupă aproximativ 82% din suprafața teritoriului. Diversitatea faunei din bazinul Uzului este determinată de relief, de condițiile climatice, particularitățile solului și de învelisul vegetal. Covorul de mușchi, ferigi și ierburi este prielnic pentru șopârle de munte, serpi, broaște brune, iar în desisurile de conifere, trăiește salamandra și tritonul de munte. În zona pădurilor masive trăiesc animale precum: cerbul, căprioara, ursul brun, râsul, lupul, mistretul, pisica salbatică, vulpea, veverița, jderul, iepurile, viezurile. Apele curgătoare și statatoare oferă condiții bune de înmulțire a pestilor. Pe Uz, mai valoros este pastravul, iar pe Trotus, cleanul, mreana și scobarii. Lacul Poiana Uzului a fost populat cu

păstrăvi.

Resursele subsolului

Evoluția geologică a scoartei terestre în depresiunea Darmănești a facilitat crearea rezervelor de titei și cărbune. După al II-lea Război Mondial s-au făcut foraje și s-a trecut intens la extracția și prelucrarea titeiului, inclusiv la Darmănești. În decembrie 1949, a fost realizată Rafinaria Darmănești. Din 1949 și până în 2003 rezervele de titei din Darmanești, Comanești, Dofteana, Mosoare, Moinești, Zemes, Solont, Tescani, Campeni au fost preluate și prelucrate în rafinăria din Darmanești. Rezervele de cărbune au făcut din Mina Laposul de Sus, în anii 1930 – 1944, după cantitatea și calitatea cărbunelui extras și livrat, să fie a X-a mină de cărbune din cele 63 de mine de cărbuni în funcție la vremea aceea în România.

Hidrografie

Din punct de vedere hidrografic teritoriul localității Darmanești este situat în bazinul hidrografic al râului Trotus, care traversează teritoriul administrativ de la NV la SE cu mai mulți afluenți, cel mai important fiind pr. Uz. Acesta traversează teritoriul în cea mai mare parte de la vest la est. Pinza freatică înregistrează adâncimi diferite în funcție de formele de relief. Râul Trotus, care adună apele de pe 149 km, se varsă în râul Siret la Adjud. Principalul afluent al râului Trotus este Uzul care izvorăște din Munții Bodocului, curge pe o vale lungă de 45 km și se varsă în Trotus la Joseni – Darmănești. Pârâul Uz pe teritoriul

oraşului Darmăneşti primeşte pe dreapta afluenţii: Barzauta, Izvoarele, Secătura Farcului, Izvorul Alb, Groza, Tulburea, Pivniceri, Izvorul Negru, Sindrilie, iar pe stînga Bente, Rata, Moghioroş, Coporaia, Nasolea, Rachitis 1, Rachitis 2, Plopu, Darman, Alunul, Pârâul Tâlharului, Maftei, Sălătruc, Chitici, pârâul Campului si Boistea.

Trotusul mai primeşte pe teritoriul localitatii Darmanesti apele pârâielor Lapos, Darmaneasca, Mascas, Plopu si Pagubeni. Debitul mediu de apa al Trotusului la punctul hidrografic este de 13 mc/s, iar al Uzului 6 mc/s . Panta Trotusului este in medie 15 m / km, iar a Uzului in medie 12 m / km.

Pe teritoriul administrativ al oraşului Dărmăneşti sunt trei lacuri :

Lacul Pufu este cel mai vechi, se află pe teritoriul satului Plopu. S-a creat într-o excavaţie a scoarţei pământului; are o adâncime de 3 m, o suprafaţă de aproximativ 2 ha şi se menţine

mereu plin la o altitudine de 500 m față de nivelul mării pe dealul Poiana Stinei sau dealul Urzica.

Lacul de acumulare Poiana Uzului, lac artificial format prin zăgăzuirea apelor Uzului in anul 1973 odată cu construirea barajului de la Poiana Uzului, in primul defileu al Uzului intre Dealu Mare, pe dreapta, și Căpuțeanu, pe stânga. Barajul a fost construit intre anii 1965 și 1973 din beton, fiind primul baraj din România cu contraforți, cu 33 ploturi – clasa I de importanță, lung de 500 m, inalt de 80 m, iar lățimea la bază fiind de 74,1 m. Cota de altitudine la coronament este de 450 m fata de nivelul mării, lățimea la coronament fiind de 6 m plus garda, iar fundația barajului este adâncă de 40 m și lată tot de 40 m. In corpul barajului este incastrată priza de apă potabilă, priza de apă industrială și microhidrocentrala cu o putere de 5 MW.